

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10Csp/118/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211234
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3817211234.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o. so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368 proti žalovanému E. N., nar. X.X.XXXX, bytom W., N. XXX/X, o zaplatenie sumy 1.729,62 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.199,62 eur s 5,15 % ročným úrokom z omeškania od 8.6.2017 do zaplatenia, zmluvný úrok a úrok z omeškania v sume 144,32 eur, úrok z omeškania v sume 259,98 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Konanie č i a s t o č n e z a s t a v u j e o zaplatenie sumy 530,- eur.

IV. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania vo výške 38 %, ktoré je p o v i n n ý zaplatiť mu žalovaný s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.729,62 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o úvere, dostupná pôžička č. 97053138512 zo dňa 30.4.2012 uzavretej medzi Poštovou bankou, a.s. so sídlom v Bratislave a žalovaným, ktorá predstavovala nesplatený úver. V priebehu súdneho konania vzal podanú žalobu čiastočne späť o zaplatenie sumy 530,- eur predstavujúcej úverové splátky, ktoré žalovaný zaplatil po podaní žaloby.

2. Na trovách konania žalobca uplatnil zaplatený súdny poplatok v sume 103,50 eur a trovy právneho zastúpenia.

3. Súd o nároku žalobcu rozhodol rozsudkom č.k. 10Csp/118/2017-63 zo dňa 5.10.2017 tak, že žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 27Co/31/2018-83 zo dňa 28.6.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že "podmienky platného postúpenia bankovej pohľadávky sú v § 92 ods. 8 zákona o bankách upravené nasledovne: cit. "ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením č o l e n č a s t i s v o j h o p e ň a ž n é h o z á v ä z k u voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť

písomnou zmluvou inej osobe ...". Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že výzva podľa § 92 ods. 8 musí predchádzať postúpeniu pohľadávky, ale nevyplýva z neho, že by musela predchádzať zosplatneniu úveru. Primárnym účelom výzvy podľa § 92 ods. 8 vychádzajúc zo znenia zákona nie je upozorniť a umožniť klientovi banky zabrániť zosplatneniu dlhu (to je účelom výzvy, upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), ale zabrániť postúpeniu pohľadávky na inú osobu veriteľa, ktorý nie je bankou (a teda nemá povinnosti určené zákonom o bankách a inými predpismi upravujúcimi činnosti banky) bez súhlasu klienta. Takýto výklad zodpovedá aj ďalšiemu predpokladu stanovenému zákonom pre postúpenie pohľadávky a to, že banková pohľadávka musí byť splatná (v čase postúpenia). Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/44/2016, Krajského súdu v Bratislave sp.zn 6Co/58/2016) . Ak by sa aj prijal výklad súdu prvej inštancie ako správny, (t.j. že výzva podľa § 92 ods. 8 musí predchádzať zosplatneniu pohľadávky), potom sa súd prvej inštancie nevyporiadal s výzvou právneho predchodcu žalobcu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 02.07.2014 (č.l. 26) a podacím hárkom z 03.07.2014 predloženými spolu so žalobou. Predložená výzva sa podľa dátumu jej podania (03.07.2014) javí ako výzva, ktorá predchádzala mimoriadnemu zosplatneniu pohľadávky ku dňu 21.07.2014, teda by spĺňala podmienky, ktoré vyložil súd prvej inštancie v ods. 17 rozsudku. Súd prvej inštancie ale v napadnutom rozsudku neuviedol, aké skutočnosti z predloženej výzvy (ktorý dôkaz vykonal) zistil, ani ako zistené skutočnosti vyhodnotil v zmysle aplikovaných právnych predpisov najmä v kontexte so svojím vysloveným právnym názorom. Odvolací súd sa preto nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal existenciu výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého záveru vyvodil nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť, aby vyvodil z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o celom predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu.

4. Žalovaný zostal v konaní nečinný a k obsahu žaloby sa nevyjadril. Nevyužil prostriedky procesnej obrany podľa § 149 CSP. Trovy konania neuplatnil.

5. Strany sporu a právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie neustanovili. Žalobca neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal. Žalovaný predvolanie na pojednávanie riadne prevzal z adresy bydliska dňa 7.1.2019. Neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal. Súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o úvere - dostupná pôžička zo dňa zo dňa 30.4.2012, Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička z čl. 9 spisu, zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.6.2017, Sadzobníka poplatkov Poštovej banky, a.s. účinného od 16.4.2012 z čl. 22 spisu, VOP Poštovej banky, a.s. z čl. 27 spisu, predčasného zosplatnenia úveru zo dňa 21.7.2014, fotokópie nedoručenej zásielky žalovanému z čl. 40 spisu, výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 3.7.2014, poštových podacích hárkov zo dňa 3.7.2014, písomného vyjadrenia žalobcu vo veci zo dňa 5.10.2018 a spôsobu výpočtu RPMN, písomného vyjadrenia žalobcu vo veci zo dňa 14.1.2019 a čiastočného späťvzatia žaloby, ostatných listinných dôkazov v spise založenými a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Dňa 30.4.2012 Poštová banka, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, dostupná pôžička č. 7053138512, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.000,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach po 59,27 eur splatných k 19. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 19.5.2012 a posledná splátka bola splatná dňa 19.4.2018. Zmluvný úrok predstavoval 24,50% ročne. Celkom bol žalovaný povinný zaplatiť sumu 3.829,68 eur, z ktorej jeho celkové náklady predstavovali sumu 1.829,68 eur. RPMN predstavovala 28,28% a priemerná RPMN 18,77%. Dňa 2.7.2014 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že pohľadávka banky je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti v sume 254,99 eur pozostávajúcej z omeškaných splátok v sume 243,93 eur a poplatkov v sume 11,06 eur. Súčasne ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzvu žalovaný v odbernej lehote neprevzal. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru žalovaným

banka ku dňu 21.7.2014 úver predčasne zosplatnila, čo žalovanému oznámila listom zo dňa 21.7.2014. Žalovaný oznámenie banky v mieste bydliska v odbernej lehote neprevzal.

8. Dňa 13.6.2017 uzavrela Poštová banka, a.s. a žalobca zmluvu o postúpení pohľadávky č. III/2017.

9. Práva a povinnosti zmluvných strán z uzavretej zmluvy o úvere, dostupná pôžička č. 7053138512 zo dňa 30.4.2012 sa spravujú príslušnými ustanoveniami Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v platnom znení.

10. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa (§ 1 ods. 1).

11. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi (§1 ods. 2).

12. Podľa § 2 písm. d/, g/, h/, i/, j/, l/ citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,

l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to

na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnomu názoru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná.

17. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dňa 30.4.2012 Poštová banka, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, dostupná pôžička č. 7053138512, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.000,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach po 59,27 eur splatných k 19. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 19.5.2012 a posledná splátka bola splatná dňa 19.4.2018. Zmluvný úrok predstavoval 24,50% ročne. Celkom bol žalovaný povinný zaplatiť sumu 3.829,68 eur, z ktorej jeho celkové náklady predstavovali sumu 1.829,68 eur. RPMN predstavovala 28,28% a priemerná RPMN 18,77%. Dňa 2.7.2014 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že pohľadávka banky je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti v sume 254,99 eur pozostávajúcej z omeškaných splátok v sume 243,93 eur a poplatkov v sume 11,06 eur. Súčasne ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzvu žalovaný v odbernej lehote neprevzal. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru žalovaným banka ku dňu 21.7.2014 úver predčasne zosplatnila, čo žalovanému oznámila listom zo dňa 21.7.2014. Žalovaný oznámenie banky v mieste bydliska v odbernej lehote neprevzal.

18. Súd po oboznámení sa s obsahom úverovej zmluvy zo dňa 30.4.2012 nezistil obsahový rozpor zmluvy s § 9 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v platnom znení. Úverová zmluva obsahuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona. V zmluve je jasne definované, za akých podmienok bol žalovanému úver poskytnutý a akým spôsobom ho bol povinný splácať. Právny predchodca žalobcu súčasne dodržal postup podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky žalobcovi, čoho dôkazom je výzva zo dňa 2.7.2014, v ktorej upozornil žalovaného, že pohľadávka banky je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti v sume 254,99 eur pozostávajúcej z omeškaných splátok v sume 243,93 eur a poplatkov v sume 11,06 eur a súčasne ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzvu žalovaný v odbernej lehote neprevzal.

19. Povinnosťou žalovaného je zaplatiť žalobcovi nesplatenú úverovú istinu v sume 1.199,62 eur, t.j. pôvodne žalovaná suma 1.729,62 eur mínus úverové splátky zaplatené žalovaným po podaní žaloby v sume 530,- eur, o ktorú vzal žalobca podanú žalobu čiastočne späť, zmluvný úrok a úrok z omeškania v sume 144,32 eur vyčíslené z nesplateného úveru do 21.7.2014, t.j. do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, v súlade s cit. ust. § 2 písm. d/, g/ Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení neskorších predpisov.

20. V časti, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia zmluvného úroku odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, t.j. od 22.7.2014 do 7.6.2017 a od 8.6.2017 do zaplatenia vo výške 24,5% ročne, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov č.k. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015, v odôvodnení ktorého konštatoval, že "aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách už zaoberala. Najvyšší súd konštatoval cit., Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ - uznesenie NS SR vo veci 4 Obo 143/98). V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011).

21. Nemali by byť pochybnosti, že za úver možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstav poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom

stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zdržiavanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

22. Nikto asi nepochybuje o tom, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách je v neprospech žalovanej. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. „Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

23. Odvolací súd sa stotožnil s tou časťou odôvodnenia NS ČR vo veci 33Odo 657/2005, v ktorej argumentuje, že úroky predstavujú odmenu (cenu) za „užívaní jistiny“ a úroky z omeškania sankciu. Nie však s názorom, že cena je neuzavretá kým sa úver celý nesplatí a že popri úrokoch z omeškania sú prípustné aj úroky. Cena musí byť jasne stanovená a uzavretá uplynutím úverového obdobia či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery.

24. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok.

25. Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ).

26. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzavrel, že niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Na viac sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Odvolací súd sa preto stotožnil s prvostupňovým súdom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ)."

27. Tak, ako vyplýva z vyššie citovaného právneho názoru Krajského súdu v Prešove a z obsahu uznesenia NS SR vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Obo/143/1998 (dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania) úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech odporcu, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uplatnený úrok vo výške 24,5% ročne prevyšuje úrok z omeškania a pripustenie právneho názoru súbehu zmluvných úrokov popri úrokoch z omeškania (po splatnosti úveru) potenciálne umožňuje

navýšenie dlhu nad skutočnú výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods. 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Pokiaľ je v Obchodných podmienkach pre úver dostupná pôžička v článku 6.4. (čl. 10 spisu) uvedené, že v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou vo výške stanovenej v Oznámení o úrokových sadzbách, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke, súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a vyslovené právne názory NS SR a Krajského súdu Prešov považoval toto dojednanie za neplatné podľa § 39, § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

28. Omeškanie žalovaného bolo posúdené podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na to, že právny vzťah založený medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným zmluvou o spotrebiteľskom úvere je potrebné považovať za občianskoprávny vzťah, kedy sa omeškanie dlžníka spravuje príslušnými ustanoveniami tohto zákona. Výška úroku z omeškania zodpovedá ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., v platnom znení. Za obdobie omeškania do 21.7.2014, t.j. do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania, ktorý vyčíslil pevnou sumou 144,32 eur vrátane zmluvného úroku, od 22.7.2014 do 31.5.2017 v sume 259,98 eur podľa špecifikácie v písomnom vyjadrení vo veci zo dňa 5.10.2017 (čl. 56 druhá strana spisu) a od 8.6.2017 vo výške 5,15% ročne z nesplatenej úverovej istiny v sume 1.199,62 eur do zaplatenia. Pokiaľ sa žalobca domáhal voči žalovanému platenia úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne, nad priznaný úrok z omeškania vo výške 5,15% ročne bol úrok z omeškania zamietnutý. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., v platnom znení, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 21.7.2014, kedy bol úver zosplatený a kedy sa žalovaný dostal po prvýkrát do omeškania s platením celého nesplateného zostatku úveru, predstavovala 0,15%, na základe čoho úrok z omeškania predstavuje hodnotu 5,15% ročne.

29. Súčasne súd neakceptoval spôsob započítania došlých úverových splátok žalovaného, ktoré zaplatil po podaní žaloby v celkovej sume 530,- eur, na platenie zmluvného úroku a úroku z omeškania tak, ako to vykonal žalobca s poukazom na článok 5.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička. Takýto postup započítania došlých splátok je v rozpore s ust. § 566 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Vzhľadom k tomu, že žalobca nerešpektoval zákonnú úpravu započítania čiastkových plnení žalovaného na platenie úveru podľa cit. ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd sumu 530,- eur zaplatenú žalovaným v období od októbra do decembra 2018 započítal na istinu, ktorá sa oproti pôvodne žalovanej v sume 1.729,62 eur znížila na sumu 1.199,62 eur, ktorá bola žalobcovi priznaná.

30. V časti, v ktorej vzal žalobca podanú žalobu späť o zaplatenie sumy 530,- eur súd konanie podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil.

31. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol vo veci čiastočne úspešný, na základe čoho mu vznikol nárok na pomernú náhradu trov konania. Úspech žalobcu predstavoval 69%, jeho neúspech 31%. Čistý úspech žalobcu vo veci predstavuje 38%, čomu zodpovedá aj jeho nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.